

DERECHO DE RÉPLICA

EN DEFENSA PRÒPIA

El senyor F. Sabaté va editar al número darrer d'aquesta publicació (pp. 1110-1114) una ressenya del *Diccionari de la Catalunya medieval (segles VI-XV)*. En realitat no era pas una ressenya sinó un atac personal contra el que signa aquestes ratlles, un seguit d'insults i de mitges mentides. Com a tal atac, i davant dels consells de la directora d'aquesta important i digna revista d'estudis medievals, crec que he de dir públicament que el que ha fet el Dr Sabaté no és correcte. I tots aquells que em coneixen a mi i el coneixen a ell ho saben. No és correcte barrejar la seva antipatia personal amb la feina i encara és menys acceptable ésser capaç de fer ús de qualsevol mitjà per a atacar aquells companys d'universitat que li poden fer ombra. Dins la mateixa línia d'atacs folls, el senyor Sabaté, alhora que editava aquesta ressenya, va publicar fa unes setmanes una carta plena d'insults al diari "Segre" de Lleida, denigrant la gran feina feta pel Dr Joan J. Busqueta en la *Fundació del 700 Aniversari* de la nostra universitat, feina que ha suposat no sols nombroses publicacions, per exemple sobre Lleida i la Universitat medieval, sinó també un pas endavant, difícil encara de valorar, per a consolidar la nostra Universitat nascuda de bell nou fa pocs anys. Crec que una sana ambició personal no ha de portar a un atac contra els altres fruit de sentiments i ambicions no gaire confessables.

Pel que fa al llibre que ha motivat aquest vergonyós i injust atac personal del Dr Sabaté, he de recordar que és un encàrrec editorial. Edicions 62 em va demanar que fes un resum del *Diccionari d'Història de Catalunya*, editat l'any 1992, agafant només allò que fes referència a l'edat mitjana. M'hi vaig negar i vaig proposar de redactar-lo de bell nou i d'afegir-hi algunes noves veus que havien estat poc tractades a l'obra que ens servia de punt de referència. No pretenia pas fer una obra de recerca, sinó només una obra de divulgació, almenys, això sí, tan correcte com l'apareguda l'any 1992.

Ja a la segona pàgina de la ressenya, el senyor Sabaté comença un inaudit reguitzell d'insults i de mentides, en relació amb la meua modesta introducció del *Diccionari*. Jo, en fer un breu estat de la qüestió per a omplir de contingut aquesta introducció que no podia ésser gaire llarga, ni pretenia emular ni superar els fets prèviament pels amics i mestres C. Batlle, M.T. Ferrer, J. M. Salrach o A. Riera. Per què, doncs, cal intentar de comparar-los? Suposo que per dir que no l'he citat a ell (un desgraciat oblit!). A llarg de tot el text, li agrada ridicultzar, sovint citant les frases fora de context, com per exemple quan se'n riu que facis esment de la notable feina feta per C. Argilés, per desgràcia encara en part inèdita.

Alguns exemples més que reflecteixen allò que persegueix el que fa aquest escrit insultant. Em sembla, per exemple, ridícul dir que no entenc en cartografia històrica o bé en cases fortes, quan m'he passat vint anys fent mapes i estudiant fortificacions medievals. D'aquí poques setmanes sortirà editat el quart volum de la col·lecció *Atles dels comtats de la Catalunya carolíngia* i, molt aviat, publicaré un llibre precisament sobre *Cartografia i història medieval*. Un altre exemple. Em sembla perfecte que no li agradi que parli de veguer comtal i de veguer

reial, però cal diferenciar-los d'alguna manera; en canvi, em sembla lamentable que digui que això "és estrambòtic". I així podria allargar la llista molt més. I, un comentari més: si he fet aquest *Diccionari* no ha estat pas precisament per vanitat personal. El meu afany científic va més aviat encaminat a estudiar l'organització del territori, mitjançant treballs cartogràfics i d'arqueomorfologia, per tal de saber com vivia i on vivia la gent de fa cinc-cents o de fa mil anys.

En l'única cosa en què li dono la raó és en el fet que hi ha una bibliografia massa curta. L'havia fet quatre vegades més llarga, però l'editorial, lamentablement, per motius econòmics, me la va fer retallar (com em va fer treure bastants articles o parts d'article). Amb aquesta mala experiència, en publicar el volum *La vida quotidiana a Catalunya en l'època medieval*, editat fa poques setmanes —i on sí que cito, certament, molts dels historiadors que diu que no cito mai— he exigít que no es toqués la bibliografia, tot i ésser molt àmplia; i, cal agrair-ho, així s'ha fet.

Per acabar, davant d'aquest atac personal, faig també una recomanació personal: senyor Sabaté val més que us dediqueu més a fer la feina ben feta, com sabeu fer, i que no intenteu d'una manera vergonyosa atacar els vostres companys d'universitat, que també intentem de fer progressar la nostra història medieval tal com podem. Sobretot com a persona i, fins i tot, com a historiador us ho podeu ben estalviar.

JORDI BOLÒS
Universitat de Lleida